

'Fabels doen imago van sector en hout geen goed'

De meeting van het Kennisnetwerk Verantwoord Ondernemen op 21 februari stond in het teken van duurzaam bosbeheer in de praktijk. Het bleek een geslaagde bijeenkomst met ongeveer 35 deelnemers van een hoog kaliber.

De bijeenkomst, opgezet door Stichting Probos, werd gehouden in Emma's Oord, gelegen op Kroondomein Het Loo te Apeldoorn. Een groot gedeelte van de aanwezigen maakte vooraf een wandeling door de kroondomeinen, onder leiding van René Olthof.

Aansluitend opende Mark van Benthem (Stichting Probos) de bijeenkomst door in te gaan op 'fabels' omtrent duurzaam bosbeheer. Hierbij benadrukte hij dat deze vorm van misleiding niet altijd met opzet gebeurt. Van Benthem haalde een aantal opmerkingen en uitdrukkingen aan die Probos in haar dagelijks werk tegenkomt als er over duurzaam bosbeheer gesproken wordt. Een fabel met betrekking tot bosbeheer is bijvoorbeeld: 'Voor elke boom die gekapt wordt, worden er vier nieuwe geplant'.

Verder wordt in de business-to-business communicatie wel eens foutief gesteld: 'De zagerij waar wij ons hout kopen is CoC-gecertificeerd en dus is het hout dat wij daar kopen gecertificeerd' en 'We kopen al ons hout in Finland. En omdat in Finland 90% van het bos is gecertificeerd, is ook 90% van het hout dat wij verkopen gecertificeerd'. In de zakelijke communicatie richting de consumenten klinkt wel eens onterecht: 'Al ons hout is

gecertificeerd, ook als dat er niet op staat', 'Wij zijn gecertificeerd en dus is al het hout dat wij verkopen gecertificeerd', 'Gecertificeerd hout is van mindere kwaliteit', 'Gecertificeerd (tropisch hard) hout is vier tot vijf keer zo duur' en 'Het is geen tropisch hout en daarom goed hout'.

Ook de milieubeweging, die regelmatig ondernemers op de vingers tikt vanwege valse productclaims, blijkt in haar eigen communicatie niet altijd even zuiver te zijn ('Alles wat niet FSC is, is fout' en 'FSC-certificering is dé garantie voor bosbehoud').

De conclusie van Mark van Benthem's betoog was dat zowel de sector als het imago van hout zeker niet gebaat zijn bij de fabels omtrent duurzaam bosbeheer en aantoonbaar duurzaam geproduceerd hout. Voorlopers kunnen daarbij worden benadeeld. Hij sloot af met een aantal tips voor de bedrijven om fabels tegen te gaan en verantwoord ondernemen (handelen in aantoonbaar duurzaam geproduceerd hout) op te nemen in de bedrijfsvoering. Verder adviseerde hij om helder en transparant te werken en te communiceren, het personeel goed te informeren en sowieso zorg te dragen voor kennisontwikkeling en -verspreiding.

▲ Een aantal deelnemers maakte vooraf een wandeling door de kroondomeinen.

Vervolgens zette Mark Diepstraten, milieuoördinator bij Wijma Kampen, in zijn presentatie uiteen welk traject je moet doorlopen als concessiehouder om een gecertificeerde concessie te krijgen. Hij spreekt overigens altijd over verantwoord bosbeheer in plaats van duurzaam bosbeheer omdat je immers nooit weet of iets daadwerkelijk duurzaam is, je weet alleen of iets duurzaam was. De eerste stap in het proces lijkt heel simpel: toekenning van de kaprechten voor een bosperceel, maar zonder concessie valt er ook niets te certificeren. Voor de tweede stap worden alle bomen binnen de concessie geïnventariseerd en genoteerd.

Veel van de stappen die worden genomen, komen niet zozeer voort uit de certificering maar worden voorgeschreven door de lokale wetten. De laatste twee stappen leveren uiteindelijk een gecertificeerd verantwoord bosbeheer op. Diepstraten ging vervolgens in op de vraag wat verantwoord bosbeheer eigenlijk is. Hij noemde hierbij de verschillende aspecten: van de veiligheid van de medewerkers tot de instandhouding van het bosecosysteem.

Echter ook binnen een FSC-gecertificeerd bos kan illegale houtkap voorkomen en slash and burn-landbouw. Het is als concessiehouder moeilijk om hier grip op te krijgen. Wijma doet dit door de lokale bevolking zoveel mogelijk op de hoogte te brengen van duurzaam bosbeheer, bij het project te betrek-

ken en een surveillanceteam op te zetten.

Als laatste spreker vertelde Peter Schütz (International Forest Consultancy) over zijn ervaringen met duurzaam bosbeheer in Rusland. Hij vroeg wie van de aanwezigen hout importeert uit Rusland. Slechts één deelnemer antwoordde wel wat handel te drijven met Rusland. Dit is verbazingwekkend aangezien 15% van het hout dat Nederland binnenkomt rechtstreeks uit Rusland afkomstig is.

De Russen hebben een lange traditie van duurzaam bosbeheer, maar na de revolutie werd dat helemaal anders. De taal vormt een grote barrière voor het werken in Rusland evenals de snel wisselende zakelijke contacten. Op dit moment wordt gewerkt aan een modelbosbouwbedrijf waarvan men hoopt dat het in de toekomst gecertificeerd zal worden.

FSC is binnen Rusland niet erg groot. Slechts 2% (=17,8 miljoen hectare) van de Russische bossen is FSC-gecertificeerd. Een groot probleem is dat bijna alle certificeerders buitenlanders (niet-Russen) zijn en daar wordt niet erg goed op gereageerd, aldus Peter Schütz. Op dit moment pogen de Russen ook het PEFC-systeem in eigen land door te voeren. Schütz denkt dat de PEFC-werkwijze beter ontvangen zal worden omdat deze minder regeltjes voorschrijft dan FSC. De Russen vinden het namelijk niet prettig als ze precies wordt voorgeschreven wat ze wel en niet moeten doen. ■

And the winner is...

NATA, de Nederlandse vereniging van hout- en plaatmaterialenagenten, heeft drie mensen genomineerd als kanshebber op 'De Houten Kom 2008'. Met deze prijs belooft de NATA jaarlijks iemand die in opmerkelijke zin bijdraagt aan het gebruik van hout en houtproducten en/of iemand die zich kenmerkt door innovatief en bijzonder ondernemerschap. Ditmaal gaat de 'strijd' tussen Riens Wigboldus (directeur

Stichting Keuringsbureau Hout), Bernard Doorenbos (JéWéRET) en Robert Jansen (JNP). De winnaar van De Houten Kom 2008 wordt op 12 maart bekendgemaakt gedurende het jaarlijkse Houtagentendiner in Amsterdam. Tijdens deze gelegenheid zal bovendien gastspreker Annemarie van Gaal verhalen over haar periode in Rusland als medeoprichtster van de Independent Media Group. ■